

Deze Courant, die geregeld 3 maal in de week verschijnt, en wel op *Dingsdag, Donderdag en Zaterdag*, wordt, voor den prijs van f 2 : 50 in de 3 Maanden, uitgegeven bij de Heeren *M. SCHOONHED en Zoon* te Amsterdam; *A. J. VAN WELDEN en W. K. MANDEMAKER* te 's Gravenhage; *M. WYR* te Rotterdam; *H. COSTER* te Alkmaar; *J. KLUIT JR.* te Brielle, en verder alom in het geheele Rijk bij de voornaamste Boekhandelaren en aan alle Postkantoren, tegen denzelfden prijs.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN DES JAARS 1824.

De vooruitzichten, die, met de opening de jaars 1824, de partij van het onbepaalde gezag en de verspreiding van duisternis over Europa wachten, zijn slechts gedeeltelijk vervuld, en dan nog op eene wijze, alle voorstanders van dat stelsel met schaamte en smart moet verlaten, indien de menscheijkheid niet geheel bij hen is verdoofd. *Spanje*, dachten zij, zou, na de gebeurtenissen in den herfst van 1823, waarin de groote massa des volks zoo duidelijk zijnen afkeer tegen het stelsel der constitutie getoond had, gereedelijk weder van zelve tot het oude terugkeeren; die voorstanders van het oude (wij vertrouwen zulks naar den aard der liefde) hoopten, dat de volstreckte magt, na de straf van eenige hoofden der *constitutionelen*, weder even als voor 1808 vreedzaam en onbelemmerd haren loop zou hervatten, en *Spanje*, wel met al den kanker der misbruiken, die sedert eeuwen aan deszelfs welvaart knagen, maar zonder de stuiptrekkingen van burgertwist en vervolging, zou toonen, dat de overgang van vrijheid tot willekeur even onbloedig en gemakkelijk was, als die van willekeur tot vrijheid, blijkens de omwenteling van 1820, geweest was. Doch hoe deerlijk is men in die verwachting teleur gesteld! *Ferdinand*, op zijnen troon hersteld, heeft zich niet de raadgevers van 1814 ongevraagd; doch *Spanje* is nog ongelukkiger, dan op dat tijdstip. Toen namen de bevoorregte standen, Adel en Geestelijkheid, doch vooral de laatste, het bestuur weder in handen, en regeerden *Spanje* zes jaren lang met eene ijzeren heersche. Doch dit was een dragelijk wee, in vergelijking van hetgeen bij de tegenomwenteling van 1823 gebeurde. De *servilen* zagen geen middel, om zelve tot stand te brengen, dan door de krachtige hulp der *Geestelijkheid*. Deze werd dus in den arm genomen. Zij zette het gemeen op, en toen deze tijger eenmaal was losgelaten, zag men dezelfde tooneelen als in *Frankrijk* in 1792 en 1793 onder het schrikbewind. De *camarilla* was zekerlijk een geessel voor *Spanje*; maar zij ontleende hare kracht van het gepeupel, hetwelk overal de *constitutionelen* als slagvee vermoordde, en de *schijnbare* teregtstellingen der *Revolutionnaire* Regtbank van *Frankrijk* of den bloedraad van *Alva* vernieuwde. Wat zeggen wij? vernieuwde? neen! overtrof, verre achter zich liet. Hebben wij niet gelezen van *zesentwintighonderd* menschen, in drie maanden vermoord, of zoo het heet teregtgesteld? dit maakt meer dan *tienduizend* menschen in het jaar, en wanneer de Heilige Staatskunde [de eerste bewerkster van al dit onheil] zulks niet belet, of er geene omwenteling komt, die dit schrikbewind omverwerpt, zoo zal het herstelde *Spanje* de eere hebben, van in zes jaren ruim driemaal zoo veel slagtoffers te hebben doen vallen, als *Alva* in *Nederland*, binnen denzelfden tijd. Edele naijver! Verhevene roem, van in het Moederland de ketterij, de vrijheidsliefde met eene nog krachtiger hand te hebben uitgeroeid, dan de *destijds* onvergelykelijke dienaar der *legitimitéit*. — *ALVA!*

Uitgeroeid! maar heeft *ALVA* dit dan gedaan? Hij hoopte en zeide het wel, maar het was zoo niet, gelijk wij allen weten. Zal het dan zoo zijn? Wij herinneren ons, dat, in de laatste jaren van *Napoleon*, een eerlijk *Duitscher* zeide: »Tegen God zal de Satan niet bestaan!» En wij herhalen dit met volle vertrouwen in het tegenwoordige geval, want zoo er ooit een tijd geweest is, waarin de Satan op Aarde geregeerd heeft, het is tegenwoordig in *Spanje*. De Inquisitie is op het punt van hersteld te worden. Domheid, bijgeloof, dweeperij, bloeddorst, godtergende onregtvaardigheid, meened en roofzucht, dit alles vereenigt zich tegen de vrienden eener gematigde en verlichte vrijheid in hun Vaderland. Doch verscheiden blijken schijnen zich op te doen, dat het kwaad zijn toppunt bereikt heeft en eerlang voor beter plaats zal maken. Reeds geeft *Frankrijk* zijn misnoegen te kennen over de onuitwisbare schande, die het graauw der *legitimitéit* aandoet, welke het voorgeeft te verdedigen: — reeds trekt die Mogendheid van hare troepen terug, en dreigt de verdwaasde *servilen* aan hun lot over te laten; reeds spreekt men van *constitutioneele* benden en vaartuigen.... Laat ons hopen, dat *Spanje* eerlang zijn lijden zal hebben uitgeleden.

De Koning van *Portugal* raadpleegt met veel meer wijsheid en omzigtigheid de behoeften zijns volks, nadat hij de aanslagen eener godvergetene *JEZEBEL* en van eenen ontaarden zoon heeft verijdeld. Het is waar, de *Constitutie*, die hij schijnt te geven, mist de meeste vereischten eener Grondwet, naar de behoeften des tijds en des volks; de *Afgevaardigden* hebben hoegenaamd geene magt, en worden slechts ge-

raadpleegd; de Adel en Geestelijkheid hebben elk zoo veel als het gewone volk in te brengen; maar het is reeds veel, dat er op de grenzen van een gewest als *Spanje*, waar de naam van vertegenwoordiging reeds een gruwel is, zich eene vertegenwoordigende Vergadering vestigt, die den Koning ten minsten het goede mag raden.

De Overzeesche Volkplantingen der beide gewesten schijnen hunne vrijheid thans voor goed te hebben verkregen. Men vermoedde, dat de Keizer van *Brazilië*, door de ontbinding der Wetgevende Vergadering, eenen stap ter aannadering aan het Moederland pogde te doen; doch weldr bleek het, dat zijne bedoelingen niet tegen eene geregelde vrijheid gericht waren, maar tegen eene overdrevene *Democratie*, die in zulk een Rijk zekerlijk ongepast is. De onafhankelijkheid kan aan *Brazilië*, genoegzaam reeds zoo magtig, hoewel minder bevolkt dan het Moederland, niet meer worden betwist. *BOLIVAR*'s gelukster scheen voor de *Spanjaarden* in *Peru* te tanen. *Lima* werd heroverd, en de vrienden van het Moederland spraken reeds van eenen inval in *Columbia*; doch de jongste overwinning van den verdediger der *Americaansche* vrijheid, schijnt zelfs de verlossing van *Peru* buiten twijfel te stellen. Indien eenmaal deze staat door de *Spanjaarden* ontruimd is, zoo is de onafhankelijkheid der zes staten van *Spaansch-America* (*Buenos-Ayres* of *la Plata*, *Chili*, *Peru*, *Columbia*, *Guatimale* en *Mexico*) bevestigd; het bezit van een kasteel bij *Veracruz* mag de *Mexicanen* een tijd lang belemmeren, het kan hunne Republiek (thans ook van de aanslagen des gewezen Keizers *ITURBIDE* door zijne doodstraf bevrijd,) in geen wezenlijk gevaar brengen.

Zoo zien wij dan van de afgelegene stranden der Nieuwe Wereld het gevaar afgewend, dat zij op nieuws onder den stok des drijvers en de knellende banden der *Monopolien* zouden moeten verkwijnen. Nergens echter heeft de *Spanjaard* het H. Verbod, dat is: de *legitimitéit* der willekeur, zulk eene vernederende teleurstelling ondergaan, als in *Griekenland*. Deze veldtocht, zeiden de *Turken-vrienden*, zou beslissend zijn, want ware hij dat niet.....! Hij was het, doch niet in hunnen geest. Eene ontzaggelijke uitrusting in *Egypte*, waarbij zich besnedene of onbesnedene *Renegaten* van hun geloof en hunne opvoeding als vrije menschen en *Europeanen* bevonden, eene nieuwe *onoverwinnelijke* vloot [zoo de dagbladen van het H. Verbod, vooral de *Oostenrijksche Opmerker* het deden voorkomen] zou worden ondersteund door eene niet minder geduchte magt, welke te *Konstantinopel* op gelijke wijze, en door *Christenen* van denzelfden stempel bemand, in zee moest steken. Beide, vereenigd, zouden de *Grieksche* eilanden bemagtigen, het tooneel des oorlogs in *Morea* overbrengen, en dan [zoo was het verhevene plan] de *Grieken* uit *Europa* naar *Ethiopië* doen verhuizen en *Negers* van daar naar *Europa*, om het Vaderland van *THEMISTOKLES*, *PERIKLES*, *LEONIDAS* en *EPAMINONDAS* te bewonen. De *Christen* Monarchen of hunnen Ministers begunstigen dit ontwerp, en gaven vrijheid aan hunne *Onderdanen* tot verhuring hunner schepen en manschappen aan de *Turken*. Maar God heeft in die voornemens geblazen. De trottsche Groot-Admiraal deed wel eene landing op *Ipsara*; doch zijne verovering werd nutteloos door den heldenmoed der *Grieken*, die in hunne schans den dood van *LEONIDAS* stierven, en duizende hunner verdrukkers met zich in de lucht deden vliegen, — die, op hunne beurt geland, het overschot der Ongeloovigen wegmaiden, en derzelver schepen vernielden. En nu volgen er eene reeks van gevechten door het officiële blad van *Weenen* eerst erkend, daarna geloofend, toen men belijden moest, dat het dierbare en zeer geliefde *Turksche* Rijk in gevaar was; de overwinningen van het Kruis bij *Samos*, bij *Chios*, bij *Lesbos*, en nu laatstelijk op de kusten van *Candia*, op beide vloten behaald, en welke dezelve met schande en schade weder in de *Dardanellen* dreven, of naar *MOHAMMED-ALI*-pacha terug. *Morea*, *Hydra*, *Samos* zijn behouden gebleven door den heldenmoed hunner verdedigers. Nog meer. De dreigende ramp heeft de gewone heilzame gevolgen bij de *Grieken* niet gemist. Zij hebben hunne verderfelijke geschillen bijgelegd, welke hunnen jongen Staat den ondergang dreigden. Hunne heldhaftige daden hebben, bij eene algemeene deelneming in *Europa*, tevens dat vertrouwen opgewekt, hetwelk alleen de voorspoed kan schenken, en hetwelk de ongelukkigen altijd ontberen, — krediet. Eene leening, in *Engeland* voor hen geopend, heeft reeds in hunne behoeften voor een gedeelte voorzien. Te lande zijn de ontwerpen hunner vijanden niet minder teleurgesteld dan ter zee, en reeds wordt, na de nederlaag van *DERWISCH*-pacha, *Thessalie's* hoofdstad, *Larissa*, door hen bedreigd. Ondertusschen vestigt zich hunne binnenlandsche

oede en veiligheid meer en meer. De *Engelschen* erkennen hunnelokkade; en zelfs bij het Heilig Verbond hoort men fluisieren, van ien, onder zekers voorwaarden, te erkennen.

Het Heilig Verbond! Wanneer een METTERNICH, de ziel van haelve, in een oogenblik van eenzaamheid zich zelven afvraagt, welkedaan nu de vruchten zijner pogingen zijn? Wat ziet hij dan voor zich? *Italien* in ketenen geklonken, en met buitengewone regibanker en vreeselijke kerkers vervuld! *Spanje* aan een schrikbewind, gelijkdat van ROBESPIERRE, onderworpen! *Griekenland*, zooveel in hem vas, aan de wraakzucht en de vernieling der *Barbaren* ten prooije gegeven, maar door Gods reddenden arm, die blijkbaar tegen hem is, behouden! Alle zijne pogingen zijn dus of mislukt, of op eene vreeselijke, oor hem zelven waarschijnlijk niet berekende wijze, gelukt.

En *Duitschland*? aldaar is de staatkundige *Inquisitie* te Mentzen in *Pruissen* in volle werking. Zij ontziet zelfs de Regten van andre staten niet meer. Te *Dresden* in *Saksen*, en dus buiten haar grondgebied, doet de *Pruissische* Politie eenen *Frauschman* oplegten, den verdienstelijken vertaler van PLATO, den Hoogleraar COUSIN, allen, omdat hij *liberals* gevoelens koestert, en misschien wat sterk heft geuit. Zij eische burgers en inwoners van het *Zwitserische* canton *Basel* op, ter overbrenging naar *Berlijn*, en wil deze menschen doe aan hunnen gewonen *Rechter* onttrekken, hetwelk, onder onze *Gefelike* *Regering*, zelfs de landsheer, omtrent zijne onderdanen, niet durfde doen. En verloont zich verder in *Duitschland* eene overhelling tot het *Jhuutisme*, die, bij nadenkenden onrust moet baren. De *liturgie* van *Berlijn*, die niet alleen eene menigte *Roomsche* plegtigheden, maar ook duivelsbanningen (*Exorcismen*) voor onschuldige kinderen heeft; (hooge huwelijken met *Roomsche* Prinsessen of *Gavinnen*) dit alles wekt de oplettendheid van velen. Maar de geest des tijds is daar; hij waakt tegen de duisternis, en God zal de *Evangelische* verlichting, die hij voor drie Eeuwen deed aanbreeken, door eene valsche pogingen tot vrede, met *Jezuitische* sluwheid voorgedragen, weder in nacht doen verkeeren.

In het Noorden schijnt de Koning van *Zweden* misnoegd op de *Noormannen*, die zich letterlijk aan de voorregten houden, hun bij de *Constitutie* van hun land toegestaan. Hij wil meer voorregten voor zich, en zegt, anders het land niet te kunnen regeren. De *Noorwegische* *Constitutie* is zekerlijk zoo liberaal als de *Spaansche*. Het Heilige Verbond zou tusschen beiden moeten komen, en hier zou waarschijnlijk *Husland* aan de beurt liggen, gelijk *Oostenryk* in *Napels* en *Frankrijk* in *Spanje*: maar — Koning KAREL JAN heeft eens Generaal BERNADOTTE geheten.

Denemarcken vertoont nog altijd het eenige, verhevene schouwspel van een land, zonder Grondwet onder eene onbepaalde, willekeurige Regering, en toch vaderlijk en met wijsheid bestuurd. Mogten alle vorsten zóó de *Revolutionairen* beschamen! Maar alsdan zouden er geene *Revolutionnaren* zijn.

Engeland en *Frankrijk* schijnen opregter hunnen vuden staatkundigen natver te hebben afgezworen. Althans men ziet van de *Engelsche* zijde met onverschilligheid de *Franschen* *Cadix* bezetten, en zelfs de inkomsten dier stad tot onderpand voor de oorlogskosten ontvangen. Welker zou dit tot zeer levendige onderhandelingen, en misschien tot een^e oorlog hebben aanleiding gegeven. Maar het tegenwoordig *Engelsche* kabinet schijnt zijne magt te willen besparen, tot het op de verdediging der nieuwe Republieken in *Zuid-America* aankomt, die de Heilige Staatkunde ook [zoo men gezegd heeft] met de weldaden, waarmede zij *Spanje* overladen heeft, wilde begunstigen; iets, hetwelk voor *Engelands* koophandel hoogst verderfelijk zou zijn. Dit Rijk zoekt het waggelend *Turkije* nog, uit vrees voor *Rusland*, staande te houden, sonder daarom thans de *Grieken* in het verderf te willen storten. Het vermeerdert zijne reuzenmagt in *Judien*, door nieuwe veroveringen in het Rijk der *Birmans*, en kan, bij den overloed van suiker, die aldaar geteeld wordt, met meer gelijkmoedigheid het verlies der *West-Indische* kolonien te gemoet zien, waarvan de herhaalde opstanden in *Demerary* en elders het voorspel vertoonen, en waartoe de vrijverklaring der slaven, waarover zoo ernstig gehandeld wordt, onseilbaar moet leiden. Zoo lang er een vrij Gemeenebest van *Negers* in *Haiti* bestaat, rust de heerschappij der *Europeanen* over hunne *West-Indische* volkplantingen op zeer onzekere gronden.

In *Frankrijk* heeft KAREL X. zeer velen, die twijfelden aan zijne geschiktheid tot de Regering, door dengd bedrogen. De herstelling van de vrijheid der drukpers door de afschaffing der *Censuur*, en andere verlichte en milde bepalingen, doen zijner staatkunde eer aan. De inval in *Spanje* heeft, bij de talloze rampen door denzelven veroorzaakt, toch dit eene goede bewerkt, dat de tegenwoordige *Fransche* troons-erfgenaam, toen Hertog van ANGOULÊME, de partij der *sprijden* in den grond heeft leeren kennen en verachten. Sedert dien tijd schijnt hij eener gematigde *Constitutionele* Regering niet ongenegen te sien, en de invloed, dien deze Prins op zijnen reeds bejaarden vader uitoefent, schijnt dus heilzaam voor het Rijk.

En nu komen wij tot ons eigen dierbaar *Nederland*, alwaar diezelfde wijze, vaderlijke en onbekrompene beginselen van Regering, welke hetzelfde als eene star der eerste grootte onder de *Constitutionele* staten doen schitteren, zich ook dit jaar weder in vele nuttige bepalingen hebben vertoond, maar ook tevens, het onbepaalde vertrouwen der Natie op hare Regering in het helderste licht gesteld. De Koning vigt eene *Handelmaatschappij* op, onder zijne waarborging; er wordt voor ruim zesmaal zoo veel ingeschreven, als er oorspronkelijk vastgesteld was, genoegzaam in een of twee dagen; de Regering bepaalt nu de

ingeschrevene som tot de helft. Zelfs vreemdelingen, zelfs *Franschen*, hebben dit onderling vertrouwen van Volk en Vorst op prijs weten te schatten. — Thans is ook het *Noordhollandsche* kanaal voltschijnt aanvankelijk aan den verwachting te voldoen. Mogt er in het vervolg niet teleur gesteld worden. Te midden van redenen tot vreugde, heeft echter de dood van den mannelijken stander onzer vrijheid, en tevens vriend van zijn Koning, van een Hoogleraar KEMPER, de geheele Natie in rouw gedompeld. Gedeeltelijke overstromingen hebben niet weinig schade gedaan; doch wat zouden wij klagen, wanneer wij ons lot bij dat van het ongelukkige *Petersburg* vergelijken!

Mogt het volgende jaar voor *Europa* een jaar van overloed, geluk en vrijheid, en voor de *serviten* van alle landen, kleuren en kapsels, een jaar van schande en teleurstelling zijn!

AAN Mr. W. BILDERDYK.
(Verdrag op de Costa's opdracht van het karakter van Prins MAURITS.)

Nee, BILDERDYK! wij sidd'ren niet,
Hoe 't rot des dompers woede.
Schoon Satans kuarstande om ons lied,
Wij zingen 't in Gods hoede.
Schoon ook uw factie 't licht miskent,
Waar wij den Heer voor looven,
En stout der menschen adel schenu:
Haar joelen zal verdooven.
Verbindt zich ook 't zweep'ren-rot,
Om onzen moed te smooren;
Geen nood! ons (want in 't licht woont God)
Blijft zegepraal beschoren.
Die wapens zijn door 't roest geknaagd
Van tweemaal honderd jaren,
Die tegen ons het hoopske draagt,
Dat niet in 't licht durft staren,
Oms zeudt niet onze Vorst in 't veld,
Hij toch mint vrede en hefde.
Hij, lijdend, bad, bij 't wreedst geweld,
Voor ieder die hem griede.
Oms schild is Gods beschermend oog;
Oms zwaard het woord der waarheid:
Die wapens wetten we, als men poogt
't Verduis'ren thans der klaarheid.
Zoo dringen dwergen wij terug
In 't rijk des nachts geboren.
En God maakt onze voeten vlug,
Doet ons 't gebroed verstoren.
Gij, immer uwer laimen knecht,
Zij zege nooit behalen.
God heeft aan 't licht die tegezegde,
Die zege kan niet falen.
Schoon dan g'in drieste overmoed
Door d'inkwisitie-vuren,
Of 't graauw, dat druip van witten bloed,
Zoo gaarn 't ons deed bezuren;
Dat elk, getrouw aan God en pligt,
Zijn licht niet laat verdrucken.
Daar d'eenwgeest voor geen scheiden zwisft,
Zal nooit uw doel gelukken.
O BILDERDYK! o, van de rats,
Die g'u in trotschheid bouwde:
Ploft u dra neer de donder Gods,
Daar lungen g'u vertrouwdet.
Galm dan uw schellen oorlogskreet,
Den kreet der Satans ridd'ren.
Of 't licht dringt door in 't afgeonds spleet,
En zal uw rot doen sidd'ren.
Ontstak reeds lang door drift het bloed,
Geen bloed uit Davids ad'ren.
Wij zien gerust, met kalmen moed,
Het krijscheud hoopje nad'ren.
Sints eeuwen, 's de droeve nacht
Van 't Christendom gerezen,
Tot JESUS op, door wolk en lucht:
Hij heeft het hulp bewezen.
Verdwaagsaamheid, in al haar kracht,
Paalt, hoe de dompers vloeken,
En nooit zal geestelijke magt
Het Christendom weer doeken.
Beslist is 't hachtijk oorlogslot;
Stort neder, ongewijden!
Reeds daalt der legerscharen God,
Om aan ons hoofd te strijden.
Hij, die de starrey roept bij naam,
Bij naam zijn Eng'len-orden,
Hij, hij herschiep ons door zijn akm,
Hij deed ons ed'ler worden.
O! welk een heilstaat! welk een room!
Wat mogt deez' eeuw niet baren.
Dat ik alleen de koepok noem;
Zij kon miljoenen sparen.

Valt g'and!...: Schroom! God is getrouw,
 En Hij kan 't nooit gehengen,
 Dat duisternis weer heerschen zou,
 Zelfs niet met licht zich mengen.
 Dus plant g'uw vaandel nooit op 't slot,
 Dat d'eeuwgeest blijft bezetten;
 Want d'eeuwgeest werkt alleen door God,
 Die Satan wil verpletten.
 Al blikk' dan, met zijn domper-vaan,
 Omklemd in razende armen,
 Da costa spoedig 't dolhuis aan, —
 Wij willen ous erbarmen.
 Misschien verandert 't nieuwe jaar
 Van 't domper-rot nog 't wilde haar,
 En leert 't zijn dwaasheid kennen.
 Of als men zes en twintig schreef,
 En 't ras de dwaasheid niet bedreef,
 Weer d'eeuwgeest aan te schennen;
 Maar met ons dankbaar werd aan God
 Voor 't zoo gelukkig, heilvol lot,
 Om in deez' eenw te leven:
 Dan wilden w'al hun kibb'larū,
 Uit welke bron z'ontsproten zij,
 Genadig hun vergeven.

Sw.

FRANKFORT, den 28. December.

Een brief uit Konstantinopel, van den 26. November, meldt het volgende: » Toen dezer dagen de kapudan-pacha, na eindelijk bekomen verlos, met drie schepen in den erbarmelijksten toestand de haven binneliiep, was de indruk onbeschrijflijk, daar een iegelijk zich herinnerde, met welke nitzigten hij vóór zes maanden afgezeild was. Op bevel van den sultan, werd hij echter met de gewone plegtigheden ontvangen, welke omstandigheid voor hem geruststellende is. Waarschijnlijk wilde de sultan niet door bestraffing van het legerhoofd der muzelmanen toestemmen, dat de krijgstoet slecht bestuur en ongelukkig geëindigd was. Wat er overigens van Ibrahim-pacha, die hem in 't opperbevel ter zee vervangen heeft, geworden is, daaromtrent heeft men sints eenige dagen opheldering. Gelijk bekend, liet hem het gerucht onlangs met zijne geheel onbeschadigde vloot naar Candiaen Morea zeilen, en zweetste men even sterk van zijne krijgsmagt, als vóór zijne aankomst in 't vroegjaar. Maar het ware van de zaak is, dat hij wel den 8. November van Boudroun uitliep, en zijnen koers naar Candia nam; doch onverwachts bij Marmoritza, op de kusten van Caramanie, tegen over Rhodos, verschenen is. Door deze omstandigheid krijgt het door de Grieken verspreide gerucht van eene nederlage, die hij den 12. November bij Candia zou geleden hebben, eenige waarschijnlijkheid. Dadelijk na zijne aankomst te Marmoritza, zou hij verscheiden berigt-schepen naar Alexandria gezonden hebben, om zijnen vader van zijne aanstaande terugkomst te verwittigen. Zoo eindigde de tegenwoordige krijgstoet, en men mag aannemen, dat dit de geduchtste uitrusting was, welke de Grieken sints hunnen opstand te bevechten hadden. De Porte zal moeijelijk in staat zijn, om weder zulke ontzagelijke middelen bijeentebrengen.

— Men verzekert, dat, na het vertrek van lord Strangford, de Oostenrijksche gezant te Konstantinopel, in vereeniging met de gezanten der overige mogendheden aldaar, eene nota van Rusland aan de Porte heeft overhandigd, waarbij Z. M. de keizer aller Russen zijn misnoegen over het vertragen der ontruiming van Moldavia en Wallachie te kennen geeft en een kategorisch antwoord omtrent die zaak verlangt. Men wil ook weten, dat daarbij een termijn (tot den 1. December) gesteld was, binnen welchen de ontruiming moest bewerkstelligd zijn, bij ontentenis waarvan alle verbodtenis met de Porte zou afgebroken worden, en de heer Minciakij, met zijn gevolg, dadelijk yertrekken zou. Zulks had de gewenschte werking gedaan; de reis-effendi had zich gehaast officieel berigt te geven, dat de noodige bevelen tot de ontruiming uitgevaardigd waren. Intusschen heeft men tot dus verre te Konstantinopel nog geen berigt, dat dezelve werkelijk volbragt is, en de heer van Minciakij is derhalve nog niet als zaakgefastigde van Rusland opgetreden.

MISSOLUNGI, den 15. November.

Te midden der belangrijke werkzaamheden tot regeling van het binlandische bestuur en ter voorziening in de noodwendige oorlogsbehoeften, heeft het Grieksche gouvernement het openbare onderwijs van natie niet uit het oog verloren. Reeds in de laatst verlooperge lens had hetzelfde eene commissie van vijf leden uit de verlichtate ingenen benoemd en dezelve belast met de vervaardiging van een algemeen ontwerp voor het openbare onderwijs.

Bij dit, omtrent het midden van Julij jl. bij den wetgevenden senaat gediend en door het gouvernement aangenomen ontwerp, worden drie soorten van scholen daargesteld. De eerste zijn de lagere scholen; zoodanigen zullen er in iedere gemeente zijn; men leert daar lezen, schrijven en de eerste taal-regelen. De tweede, opgericht in de hoofdplaatsen van iedere provincie, zijn de Lijcea, waarin onderwijs zal worden gegeven in het oude Grieksch, het Latijn, het Fransch en de beginselen der voornaamste wetenschappen. De derde is eene hooge school, welke godgeleerdheid, de regtsgeleerdheid, geneeskunde, wetenschappen en natuurlijke letteren omvatten zal.

Daar, intusschen, de omstandigheden van den oorlog niet veroorloofden dat dit ontwerp, in deszelfs gansche uitgestrektheid, dadelijk werd uitvoer gebragt, begon de commissie vooreerst met de daarstelling

der lagere scholen. Reeds in de maand Julij, rigtte zij eene geregelde school op te Argos, eene der voornaamste en gezondste steden van Griekenland. Behalve de kinderen dier stad, koos men onderscheidene jonge fieden, die reeds het oude Grieksch kenden, om geoefend te worden in de wijze en toepassing van het wederkeerig onderwijs, ten einde naar de hoofdplaatsen van iedere provincie gezonden te worden, om daar op hunne beurt eene tweede geregelde school op te rigten, geschikt tot bekwaaamaking van de zoodanigen, die als onderwijzers naar de verschillende gemeenten zullen worden gezonden.

De school van Argos heeft eene ruime zaal voor het onderwijs, en eene schoone opene afgescheidene plaats voor de verfrissing en lichaams-oefeningen der kweekelingen. Naar derzelve model worden die in de overige provincien ingerigt. De eerwaardige Grieksche priester Parthenius en de afgevaardigde Cavas zijn met het opzigt over deze school belast. De geleerde Constantas, bekend door zijne werken, oordeelkundig vernuft en bescheidenheid, is tot algemeenen Ephoros [directeur] voor het openbare onderwijs benoemd.

Tot op het einde van September, had men zich alleen bepaald, tot hetgene dit eerste gedeelte van het ontwerp betreft; doch met het begin van October moedigde de gezegende uitslag van den veldtoet, de voortzetting van het geheele plan aan. Onderscheidene burgers, door hunnen rijkdom en liefde tot beschaving uitmuntende, vereenigden zich, om de oprigting van eene Grieksche universiteit te bevorderen. Het gedrag van een dezer edelmoedige mannen, verdient hier vermelding. De schatrijke Yavakis, bekend door de aanmoediging, welke hij, vóór de onwenteling, aan verscheidene scholen van Griekenland had gegeven, en door de opofferingen, welke hij vervolgens, voor de onafhankelijkheid van zijn vaderland deed, heeft alleen tweemaal honderd duizend talkaris [500,000 gulden] aan de universiteit geschonken. Anderen hebben dit voorbeeld gevolgd en reeds zijn verscheidene Grieksche geleerden uitgenoodigd, om op dezelve eene leerstoel te beklimmen. Laatstgemelden zullen, ongetwijfeld, niet in gebreken blijven te wedijveren met diegenen hunner landgenooten, welke, door de fortuin begunstigd, een zoo edel gebruik van hunne schatten maken; en weldra zal Griekenland, die oude wieg en bakermat der kunsten en wetenschappen, haren rang onder de beschaafde landen van Europa hernemen.

Eene hogere school is voorts te Athenen opgericht en onder andere geschenken, welke aan dezelve zijn gedaan, hebben vier kloosters dier stad aan dezelve, uit hunne eigendommen, een jaarlijksch inkomen van vijf duizend piasters verzekerd.

BERLYN, den 23. December.

Door een Amerikaansch scheepskapitein zijn hier twee jonge Eskimaux uit de Baffinsbaai aangebragt, man en vrouw, de eerste 23, en de andere 22 jaren oud; alsmede een hond van het ras, hetwelk de inboorlingen van dat land voor sleden spannen; een panorama van de Baffinsbaai, waar kapitein Parry zijn winterverblijf had opgeslagen; eindelijk kleederen, meubelen, zelfs voorwerpen van weelde, naar de wijze der Eskimaux. Men weet op welke wijze dit volk, deszelfs lichtkanos, uit vellen van rendieren en zeehonden vervaardigt, en met hoeverwonderenswaardige behendigheid dezelve beattiert worden; deszelfs kunst in het doden van visschen en zeehonden met pijlen of werpspiessen van 5 voet lang. Deze Eskimau treft zelfs vogelen in de vlugt met dit wapen, en schiet bijna nooit mis. Op het verlangen der aanschouwers, doorschiet hij een zilveren grossche op tien schreden afstands. Hij houdt meer van zilveren dan van gouden geldstukken. De hond is van een geheel bijzonder ras, hetwelk zich waarschijnlijk niet zal voortteelen: want van de tien is hij de eenigste die in leven gebleven is. Hij is lui en ongevoelig zoo wel voor slagen als voor lijkkozingen. Hij is tam en zacht jegens menschen; maar valt dadelijk op andere honden en de katten aan, die hij verscheurt zonder van hen iets te duchten te hebben, wijl zijn vel te dik is om door dezelve doorbeten te worden. Zoodra de Eskimau zich op zijne slede zet en den hond ingespannen heeft, verlaat dezen zijne luiheid en hij sleept de slede met grootste snelheid voort door eene groote zaal. Maar zoodra men hem ophoudt en uitspant, vervalt hij weder in zijne gewone vadzigheid, en wordt niet weder moedig, voor dat hij op nieuw is ingespannen. De Eskimau heeft ons voor eenige dagen een staaltje doen zien van zijne behendigheid in het sturen van zijne kano.

ZURICH, den 22. December.

Sedert eenigen tijd, worden in onderscheidene Katholijke en gemengde kantons van Zwitserland, bijzondere pogingen waargenomen, tot vermeerdering van den invloed eener zekere partij, welke geene andere is dan die der Jezuiten. In Frankrijk bestempelt men deze partij met den naam van congregatie, en de constitutionele dagbladen van Parijs, vestigen menigmaal de aandacht op derzelve bedoelingen. Men noemt haar voorts consistorialen, en zij geeft voor, dat haar eenig oogmerk is, de zuiverheid van den godsdienst en de wettelijke orde te handhaven. Zij stelt alle mogelijke middelen in het werk, om zich te versterken. Zij vindt hare voornaamste steunpunten in de steden Freiburg en Coire; maar zij heeft in het grootste gedeelte der hoofdplaatsen van de kantons en in de conventen en kloosters der gemengde kantons eenig gezag. De consistorialen maken eene zeer uitgestrekte maatschappij uit, waarin mannen en vrouwen van alle rangen en zelfs van allerlei eerediensten worden toegelaten; doch de hoogste rangen worden slechts opgedragen aan de hooge geestelijkheid of aan ambtenaren, die in staatszaken grooten invloed uitoefenen. Men weet ook, dat de Zwitsersche consistorialen zeer naauw verbonden zijn met de congregatie van Parijs, welke beschouwd wordt als een algemeen brand-

punt, hetwelk intusschen van de hoofdmaatschappij te Rome afsnakeijk is.

Overigens, heeft deze maatschappij bijzondere teekenen, waaraan de leden van dezelve elkander herkennen, en die bestaan in een bijzonder ceremonieel, feesten enz. Speciale comités besturen de zaken en zijn met de briefwisseling belast.

ARNHEM, den 1. Januarij.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 30. Dec. 5 El 4 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 2 D
Den 1. Jan. 5 El 3 Palm 8 Duim; gewassen 0 D. gevallen 5 D

A D V E R T E N T I E.

's GRAVENHAGE, den 18. December.

De Staatsraad, Administrateur der Posterijen en verdere middelen van vervoer,

De Staatsraad, Administrateur der Registratie en Loterijen, En

De Staatsraad, Administrateur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen,

Brengen, bij deze, ter kennis van het publiek, dat het Z. M. behangd heeft, bij besluit van den 15. October 1824, N°. 74, te bepalen, dat, te rekenen met den 1. Januarij 1825, de invordering van het zegelregt op de buitenlandsche dagbladen, couranten, nieuwspapieren, nieuws-tijdingen, periodieke werken en prijs-couranten, aan de directeuren van de postkantoren zal worden opgedragen, en dat, in plaats van met een buitengewoon zegel te worden gestempeld, dezelve door den directeur van het postkantoor, die met de uitgifte belast wordt, en de regten invordert, voor zegel gevisceerd, of wel van een nitdrukkelijk daartoe bestemd zegel, waarin het bedrag der regten, zoo in principaal als verhoogingen, met de pen in cijfers zal worden ingevuld, voorzien zullen worden.

Geene aan het zegel onderhevige buitenlandsche dagbladen, couranten, nieuws-papieren, nieuws-tijdingen, periodieke werken of prijs-couranten zullen, na den 1. Januarij 1825, door of van wege de postkantoren worden uitgegeven, besteld of ter lezing gegeven, alvorens dezelve van het zoo even gemelde *visa* of zegel zijn voorzien, zijnde de directeuren der postkantoren in persoon voor de stipte nakoming dier bepaling verantwoordelijk gesteld, behoudens de uitzonderingen bij de bestaande wetten daargesteld.

De belanghebbenden worden wijders verwittigd, dat van de bovenstaande maatregelen geenszins uitgesloten zijn de dagbladen, couranten, nieuws-papieren, nieuws-tijdingen, periodieke werken en prijs-couranten, waarvoor de ingezetenen van dit Rijk bij de buitenlandsche uitgevers zijn geabonneerd; en welke hun met den post onder kruisbanden worden toegezonden, zullende deze evenmin kunnen worden uitgegeven, alvorens het zegel-regt daarvoor zal zijn voldaan. Degenen, aan wien dusdanige dagbladen, nieuws-papieren, enz., zijn geadresseerd, zullen verplicht zijn de omslagen op het postkantoor te komen openen, ten einde de zich daarin bevindende vreemde dagbladen, vóór de uitgifte, aan het zegel kunnen worden onderworpen, of wel de directeur van het postkantoor te magtigen, om tot die opening in hunne afwezendheid over te gaan. Het verschuldigde regt zal in allen geval vooraf moeten worden voldaan, terwijl, ten aanzien van al de omslagen, waaromtrent de betaling niet heeft plaats gehad, gehandeld zal worden, even als met de brieven, waarvan het port geweigerd wordt.

De directeuren der post-kantoren zullen nogtans de buitenlandsche buitengewone aanplakkings-biljetten, aankondigingen en berigten aan degenen, aan wien dezelve bestemd zijn, mogen doen uitreiken, zonder dat die vooraf voor zegel zijn gevisceerd; in welk geval deze laatste gehouden zullen zijn, gemelde stukken aan het buitengewoon zegel bij den ontvanger van het zegel te onderwerpen, alvorens dezelve uit te geven of te doen aanplakken.

Eindelijk wordt aan alle kapiteins of schippers van schepen en vaartuigen, aan alle ondernemers van diligences, postwagens en vrachtwagens, aan alle voerlieden en verdere belanghebbenden bekend gemaakt, dat de ambtenaren van 's Rijks middelen op de grenzen en in de zeehavens op nieuw zijn gelast om zorgvuldig te waken tegen den invoer van buitenlandsche dagbladen, couranten, nieuwstijdingen, periodieke werken, gedrukte prijs-couranten, aanplakkings-biljetten, aankondigingen en berigten, anders dan met den gewonen post, om alle overtredingen te constateren, ten einde overeenkomstig de wetten te worden gestraft.

VAN ROIJEN.
GERICKE.
VISSER, l. A.

Bij de opsomming der edelmoedige bijdragen, ten behoeve van de noodlijdenden, door den watersnood te *Empel* en te *Maren*, vóór den 10. dezer aan het adres van den ondergeteekenden bezorgd, verdient gevoegd te worden, dat er na dien tijd nog ingekomen is: van *NN.* te Amsterdam *f* 5, van eene Dame *f* 2:60, van den Heer *J. C.* *f* 20, van eenen onbekenden *f* 4, van *NN.* *f* 5, van eene Weduwe *f* 10 en van de Israëlitische Gemeente alhier *f* 10.

Aangenaam is het mij, de tolk te kunnen wezen van de dankerkentenis der ongelukkigen, die, door deze menschlievende hulp van hunne landgenooten, de rampen zien gelenigd, met dewelke zij bezocht zijn. Mogt deze openlijke dankbetuiging nog vele Nederlandsche harten tot

eene gelijke deelneming in hun lot opwekkent. Of schoon het tot dusver ingekomene reeds opgezonden hebbende, zoo zal ik mij intusschen gaarne tot verdere overmaking verledigen.

Arnhem, den 31. December 1824.

VAN RAPPARD.

* * De onbekende Zender van het Bankbriefje van *f* 300:— voor de Afdeling van het Bijbelgenootschap ter dezer Stede, wordt bij dezen voor zijne gift bedankt en hem verzekerd, dat daarvan, overeenkomstig zijne uitgedrukte begeerte, zal worden gebruik gemaakt.

Arnhem, den 30. December 1824.

De Directie van het Bijbelgenootschap,
A. J. KRONENBERG,
Secretaris.

SCHOUWBURG TE ZUTPHEN.

TER GELEGENHEID VAN HET NIEUWEJAARS-FEEST.

Onder Directie van Mejufvrouw A. C. OTTINGH.

Op Zaterdag den 1. Januarij 1825.

DE DEUGDZAME GALEIROEIJER,

OF,

DE BELOONDE VADERLIEFDE.

Tooneelspel in vijf Bedrijven.

Na hetzelfde:

DE LISTIGE WEDUWE, OF, DE TEMPERAMENTEN.

Blijspel.

Tusschen de beide Stukken zal aan het Geëerde Publiek een Nieuwejaars-Vers worden gereciteerd.

§ § § De Ondergeteekenden, KOMMISSARISSEN en
† † DIRECTEUR van het NEDERLANDSCH BRAND-
§ WAARBORG-GENOOTSCHAP, berigten (bij absentie van den mede Kommissaris, den Wel-Edelen Heer HENDRIK DOEFF,) dat de Rekening en Verantwoording der afdeling *Koophandelschappen*, over het afgelopen jaar, verschenen den 15 dezer, in voldoening van Art. 23 van het Reglement, door hen is voorgelegd aan de Wel-Edele Heeren:

J. B A R A T T I J,
G. F. D O R P E R,
K O L F F & Co,
G. L. M A T T H E S & E. E B E L I N G en
W U R F B A I N & Co.

welke dezelve hebben aangezien en goedgekeurd; blijvende gemelde Rekening en Verantwoording, nu nog gedurende zes weken ter *visie* der Deelhebbers liggen, ten huize van den Directeur. Geene Brandschade voorgevallen zijnde, zijn de Deelhebbers voor $\frac{1}{10}$ pCt Administratiekosten, gedurende 12 maanden verzekerd geweest, en de Interessen, uit de Beleeningen voorgesproten, in de Reserve kas overgebracht.

Amsterdam, den 21. December 1824.

A. H O R S T M A N, } Kommissarissen.
P. J. A M E S H O F F, }
J. F. G E O R G Y, Directeur.

De deelnemingen, in het bovenstaand Genootschap, geschieden:

Te Arnhem, bij den Heer E. C. ENGELBERTS,
» Zutphen, » » » G. J. DERKSEN,
» Wageningen, » » » M. G. MARCUS,
» Amersfoort, » » » VAN BENNEKOM, Oz.
» Barneveld, » » » J. VAN DE GRAMPPEL, en
» Doesburg, » » » J. W. WILMERINK.

N E D E R L A N D S C H E
S T O O M B O O T - M A A T S C H A P P Y.

De S T O O M B O O T D E N E D E R L A N D E R E, vertrekt van Rotterdam naar Nijmegen:

Vrijdag den 14. Januarij, des morgens ten 7 ure.

Vrijdag den 28. Januarij, des morgens ten 7 ure.

Van Nijmegen naar Rotterdam:

Zaterdag den 15. Januarij, des morgens ten 11 ure.

Zaterdag den 29. Januarij, des morgens ten 8 ure.

Op de andere dagen vaart gemelde Boot naar Antwerpen en Zeeland, waarvan men, even als van alle andere particulariteiten, informatie kan bekomen aan het Kantoor van den Correspondent der Maatschappij, den Heer JOH. AD. QUACK, Senior, te Nijmegen.

§ † § De Notaris Mr. J. B U S G E R S, zal op Vrijdag den 14. Januarij 1825, des nademiddags ten 2 ure, ten huize van R. M E E U W S E N, aan de Rijnbrug te Arnhem, verpachten: Een schoone B O U W H O F, bestaande in een welbetimmerd H U I S, ruim A C H T E R H U I S, twee S C H U R E N, H O O I B E R G, H O F, B O O M G A A R D, B O U W- en W E I L A N D E N, groot $\frac{3}{4}$ Morgen of 28 Bunders en 87 Roeden Nederlandsch, gelegen te Slijk Ewijk, in Overbetuwe; te aanvaarden de Landreijen met Petri en het Huis met Mei 1825, thans door de Weduwe G. W. VAN DE POLL bewoond en gebruikt, en welke ook inmiddels uit de hand kan worden gepacht.

§ * § Ten gevolge van bekomene autorisatie, zal, in de maanden Januarij of Februarij 1825, door het Stedelijk Bestuur der stad Arnhem, in het openbaar geveild worden, een aanzienlijke U I T E R W A A R D om de stad, de H E E R L Y K H E I D W E S T E R V O O R T en B O U W- en W E I D E L A N D E N, onder dezelve gelegen.

† † † Op Maandag, den 17. Januarij 1825, zal, aan Carelshavt bij Delden, ten overstaan van de bevoegde Autoriteit, publiek geveild worden: diverse Percelen Extra Zwaard E I K E N B O O M E N, staande onder Twickel, in den Esch, in Azelo, Bentelo, Beckum, en onder Weldam, bij Goor; zoo ook eenige Gescheide E I K E N B O O M E N. Meest alles kort bij de Vaarten naar Zwol en Deventer. Aanwijzing is te bekomen bij den Rentmeester van Twickel en op Weldam.